

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » —
četrť » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

Vupravnistvu prejemnik:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » —
četrť » 6 » —
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 58.

V Ljubljani, v četrtek, 12. marca 1903.

Letnik XXXI.

Res carinthiacae.

Koroški Slovenci: kvišku in skupaj!

II.

Jasne principe mora imeti vsaka politična stranka, da se ne lovi semtertja. Te principe smo zadnjič fiksirali. Bili smo zato malo obširnejši, ker ena struja inklinira bolj na eno, druga na drugo stran; pokazati smo hoteli, kako se lahko obe skupaj — najdeta in delata.

S stališča teh načel treba sedaj presojati vsako posebno vprašanje, tudi vprašanje o združitvi oziroma o nezdružitvi z Nemci, — vprašanje, v katerem si nista dva sosedata edina; prvi misli, da je to edina rešitev, drugi da gotova poguba za Slovence. Nam se ta oreh ne zdi tako trd, da bi ga ne bilo mogoče razluščiti.

Postavimo takoj tézo in zatem hočemo dokazati njeno upravičenost: Slovenci naj se ne združijo s katoliškimi Nemci v eno stranko; marveč stranki naj bodeta vsaka zase, samostojni, toda v prijateljskem razmerju, in v času potrebe naj skupaj udarita, kakor se je faktično že večkrat zgodilo.

Naša stranka bodi katoliška in slovenska, nemška je katoliška in nemška. V eni točki se dotikamo, v drugi diverziramo. Če se hočeta spojiti, morata obe zatajiti to, kar ji loči: narodnost. Toda to lahko store Nemci, Slovenci ne morejo. Nemcem ni treba o narodnosti govoriti; veseli naj bodo, da sede pri polni skledi, in tihi! Slovenci, če hočejo, da obstanejo, morajo braniti svojo narodnost. Ko bi se obe stranki v eno zliči, bi se Slovenci kot taki v njej zgubili, prišli bi popolnoma pod nemški klobuk. Quod non! Mi hočemo živeti.

Toda katoliški stranki sta, ali naj sta, obe! To ji veže.

Če sta res katoliški, potem imata mnogo skupnega, in zato naj bi si bili prijazni. Se-

veda razlika v narodnosti vedno nekoliko odbija; toda če sta obe stranki res pravični — in to bi moralo biti, če sta res krščanski, — potem se difference že toliko poravnajo, da je vsaj za potrebo mogoče izhajati.

Prav za prav pa slovenski stranki ni treba priporočati pravičnosti. Slovenci nikomur nočejo krivice delati; saj je še ne morejo. Mi hočemo, da se nam dá samo to, kar je naše. Krivičnosti naj se varujejo Nemci, ako hočejo, da bodo mogli Slovenci z njimi izhajati. To naj bi jim povedali oni, ki so z njimi dobri! Od cerkvenih krogov se itak sme in mora pričakovati, da bodo narodno pravični. Če tega ni, je to jako žalostno; to škoduje ugledu cerkvene avtoritete, pa tudi ni krščansko.

Ako naš prvi dopisnik meni, da bi bila zveza z Nemci, v kateri bi se o narodnosti nič ne govorilo, »duhovnom koristna«, hoče menda reči, da bi bilo to za versko življenje boljše, če bi se duhovniki mogli posvečevati edino svojemu poklicu, ne da bi jih pri tem skrb za narodnost motila. Seveda bi bilo v tem oziru lažje, če bi narodnostne razlike ne bilo. Toda če se narodno vprašanje obdelava v duhu vere, potem menimo, da to ne more škodovati verskemu življenju in duhovniškemu poklicu. — In ako nemški katoličani hočejo imeti katoliško stranko brez narodne barve, naj vendar uvažujejo naravo vseh živih stvari, ki je ta, da se branijo smrti in da se žele ohraniti. Nemci pač lahko molče o narodnosti. Norost je sploh, če Nemci uganjajo kak nacionalizem. Ako človek, ki sedi pri obloženih mizi, upije, da bi rad dobil kaj jesti, ga mora vsak za norca imeti; če pa revež, ki gladu umira, pové, da bi tudi rad kaj med zobe, to razumemo. — Edine s tem bi se dal nekoliko opravičevati nacionalizem nemških katoličanov, ker bi jih sicer nemški nacionalci razupili za brezdomovince in izdajavce in jim izpodkopavali ugled pri ljudstvu. Toda nikdar ne smejo iti tako daleč, da bi bili drugi narodnosti krivični, in če — nehajo biti katoliška stranka.

Če je torej nemška katoliška stranka

Slovenec pravična, potem se stranki lahko pogodita za skupno akcijo, ne da bi pri tem izgubili svojo individualnost. To se je zadnja leta že opetovano zgodilo pri volitvah in to postopanje smo morali le odobravati. Slovenci morajo pri taki skupni akciji zahtevati le to, da jih Nemci vpoštevajo kot popolnoma enakopravne, ne da bi Nemcem samo za stafažo služili.

Tako si mi mislimo razmerje med Slovenci in nemško katoliško stranko in to razmerje, ta »zveza« z Nemci je po našem mnenju edino prava. Taka zveza bi v narodnem oziru nič ne škodovala; v verskem pa gotovo koristila, morda celo v narodnem.

Ako imamo to pred očmi, potem tudi razumemo oba sosedata, katerih prvi vidi v zvezi z Nemci spasi, drugi pogubo Slovencev. Oba imata prav. Če bi se namreč Slovenci z Nemci zvezali tako, da se jim brezpogojno izroče in zlijejo v eno stranko, potem se Slovenci vtope med Nemci. Ako pa se to združenje vrši na način, kakor smo ga opisali, se bodo Slovenci s tem okrepili. Sami zase bodo vedno spodaj, vedno v manjšini; zato je le modro, ako si iščejo zaveznikov, s katerimi jih družijo vzvišeni katoliški princip. To so naše misli o združitvi oziroma nezdružitvi z Nemci.

S tem smo v teoriji v glavnih potezih očrtali načela in smer politike koroških Slovencev. Ako bi ne bili prave zadeli, nismo nedovzetni za boljše prepričanje. Dvomimo pa, da bi se dalo našemu izvajanju dosti prigovarjati.

Sedaj je le treba, da se ta taktika res izvede, da se obe struji, vsi dobromisleči faktično zedinijo na podlagi teh načel. K temu treba pa le nekoliko dobre volje in osebnih koncilijantnosti. Vsi dobromisleči, pravimo. Delavcev je itak malo, premalo; ne kaže torej še teh odganjati in ubijati. Vsi, ki imajo voljo in zmoglost, javno delati, naj se združijo in vprežejo k skupnemu delu. Seveda program mora biti enoten; kdor tega ne vsprejme, ni za rabo. Kateri verni Slovenec pa, pravimo, ki mu je

blagor naroda res pri srcu, ne bi hotel in mogel sprejeti tega programa?!

O podrobnostih točkah seveda bi bilo treba še natančnejega dogovora, tudi za to naš list rad nudi svoje predale.

Kar se tiče posebe one zadeve, katero imenuje naš drugi dopisnik glavni vzrok vse stagnacije, namreč pomanjkanje gnotne podpore od gotove strani, naj bi se opustila vsa ozkosrčnost; brez dvoma so vsi Slovenci za to, da se pedpira narodno delo na Koroškem. Saj končno je namen isti, in da se namen doseže, ali že po tem ali po onem potu, to je glavna stvar.

Ako pa je program enoten, potem bodi tudi organizacija enotna.

Čemu dvoje organizacij, izmed katerih obe počivata?! Zadržujeta se le v delu, kakor se zadržujeta v teku in pretita s povodnijo dve narasli reki, ki skupaj zadeneta. Zato naj bise katoliško politično društvo in agitacijski odbor strnila v eno, in tako strnena šla res — na agitacijo, na delo.

Parola bodi: katoliško-narodno! Katoliško in zato nič manj narodno; narodno in zato nič manj katoliško! Pristno katoliško in radikalno narodno! Pre-radikalni Slovenci itak ne moremo biti; smo pohlevne putke. — Povrh pa socialno.

Ako pa se to ne izvede, ako se boste, rojaki, še v bodočem med seboj ribali, potem naredimo križ čez Koroško in zapojmo: Requiescant in pace!...

Proč, rojaki, z neslogo, ki vas slabi in uničuje! Proč s pesimizmom, ki je smrt vsaki delavnosti! Proč z zaspanostjo!

Bridke skušnje zadnjih let naj vas zedinijo in dvignejo h krepkemu, vsestranskemu delu na versko-narodnem polju!

Koroški Slovenci: Kvišku in skupaj!

LISTEK.

Stari.

Francoški spisal Guy de Maupassaut.

Toplo jesensko solnce je sijalo na kmet-ski dvor in na pred njim stoječe topole. Jablane, sključene od teže sadja, so sipale jabolka, blede-zelena na zemljo. Stiri mlada teleta so pulila travo in bleketala proti hiši. Po gnoju so hodile veličastno kokoši in kodakale, in dva petelina sta neprenehoma kikerikala.

Lesena vrata so se odprla in mož je stopil na dvorišče. Bil je kakih 40 let star, toda izgledal je kakor starec, tako je bil njegov obraz naguban.

Kmetica je stopila zdaj iz hiše. Kratko krilo je pokrivalo njene noge do kolen; izpod njega so se videle volnene nogavice in oolke s slamo natlačene.

»Kaj dela?« je vprašal kmet.

Žena je odvrnila: »Župnik so rekli, da ne prestopi dolgo; noči ne preživi.«

Stopila sta oba v hišo. Skozi kuhinjo sta prišla v malo, temno sobo. Umazana tla so bila mokrotna in polna špranj. Vzadi je stala v kotu postelj. Votlo stokanje, piskanje in hropenje, kakor če kdo težko diha, se je

slušalo iz postelje, kjer je ležal starec, oče kmetice, v zadnjih vzdihljajih. Stopila sta bližje in gledala mirno umirajočega.

»Zdaj je pri koncu«, je menil zet, »noči ne preživi.«

»Od danes opoldne že tako hrope«, je odvrnila kmetica.

Potem sta zopet molčala. Stari je ležal z zaprtimi očmi. Iz poluodprtih ust je prihajala sapa in prai so se pri vsakem vzdihu težko vzdigovale.

Po daljšem molku je začel zet zopet: »Zdaj je pri koncu z njim. Kaj naj storiva? To je zelo sitno, hotel sem jutri, če bo lepo vreme, krompir izkopavati.«

Zeni je postalo tesno pri tej misli. Misli-la je nekaj časa, potem pa je rekla: »Jutri ga ne moreva pokopati, pač pa pojutrišnjem. Potem še imaš vedno dosti časa za krompir.«

Kmet je premišljeval: »Moram vendar iti na pogreb prosit, in šest ur rabim v mesto.«

Zopet je premišljevala žena nekaj trenutkov: »Začneš že lahko danes v vasi. Le reci, da je že mrtev, saj ne bo dalje živel, ko do večera.«

Obotavljajoč se je zapustil sobo, pa obrnil se je zopet in rekel: »Če nimaš dru-

zega dela, spešeš lahko pet jabolčnih kolačev za pogrebce.«

Šel je iz sobe in stopil v kuhinjo, odprl omaro in si odrezal kos kruha; z roko je pomel drobtine z mize in jih vrgel v usta, da ne bi ničesar izgubil. Potem je vzel nož in si z njim namazal surovega masla na kruh, ga začel jesti počasi, kakor vse, kar je storil, in stopil na cesto.

Zena se je spravila na delo. Odprla je posodo z moko in začela pripravljati testo za kolače. Dolgo ga je mesila, ga valjala v rokah, vlekla narazen in naredila velik, rmen hleb, ki ga je potresla z moko in na mizo položila.

Zdaj je šla po jabolka in, da ne bi drevesa poškodovala s kolom, je splezala po lestvi nanj. Potrgala je najbolj zrelo jabolko in jih zmetala v predpasnik.

S ceste je nekde zaklical: »He sosedata!«

Obrnila se je in spoznala župana, ki je sedel na vozu z doli visečimi nogami.

»Kako je, župan?«

»Kaj dela stari?«

»Kmalu bo umrl. V petek ga bomo pokopali, mudi se zaradi krompirja.«

»Dobro, bom prišel«, je odgovoril sosed.

Uljudno, po kmet-ski navadi, je zaklicala za njim: »Hvala lepa.«

Potem je znova nabirala jabolka.

Komaj je stopila v hišo, je pogledala za očetom, upajoč, da je že umrl. Toda že pred vratmi je slišala njegovo glasno, enakomerno hropenje in tako ni pristopila bližje, temveč se obrnila h kolaču.

Olupila je jabolka, eno za drugim in jih položila v vrstah po tucatih na mizo. Ko je napolnila štiri vrste, se je zmislila na večerjo in pristavila krompir.

Mož je prišel ob sedmih domov. Komaj je prestopil prag, je vprašal: »Je že mrtev?«

»Ne, še vedno hrope.«

Stopila sta k postelji. Dihal je enakomerno, ne hitreje, ne počasneje.

Zet ga je opazoval in opomnil: »Izdihnil bo kakor leščerba, človek ne bo niti opazil.«

Šla sta nazaj v kuhinjo. Povečerjala sta, ne da bi izpregovorila. Ko je bila posoda umita, sta šla nazaj v sobo, kjer sta stali v drugem kotu postelji. Molče sta šla spat, ugasnila luč in zaprla oči. Kmalu se je vmešalo njuno hrčanje v hropenje starčeve.

(Konec prih.)

Državni zbor.

Dunaj, 11. sušca.

Primorske razmere.

V proračunski razpravi je danes prvi govoril dr. Menger o tem in onem. Za njim so še govorili Romančuk, dr. Gross in Nowak. Nato pride na vrsto Spindić.

V prvi vrsti je Spindić izrazil svoje začudenje, da je radikalni rusinski poslanec Romančuk danes v svojem govoru priznal prednost nemškemu narodu v Avstriji. V eni sapi, ko Romančuk nasproti Poljakom naglaša § 19 drž. tem. zakona in za Rusine zahteva ravnopravnost, priznava Nemcem brez vsacega povoda nadvlado, privilegije, katerih zakon ne pozna, a jih birokracija skrbno čuva in brani. Temu se posebno čudimo tudi zato, ker sicer igra Romančuk vlogo narodnega radikalca ter zastopnika zatiranega naroda. Je pač še globoko vkoreninjen stari slovanski greh!

Nato se Spindić obširno bavi z znanim odgovorom g. min. predsednika z dne 27. svečana t. l. na interpelacijo »Slovanske zveze« glede »tajne klavzule« v politični pogodbi z Italijo. Dr. pl. Körber je namreč to »klavzulo« imenoval pravljico v trgovinski pogodbi. Interpelacija tudi ni trdila, da je ta »tajni odgovor« v trgovinski pogodbi. Čudno je vsakakor, da so v ministerstvu besedo »ugovor« prevedli v »handelsvertrag«. Ali je to slučaj ali namen? Pa recimo, da ni v aktih te »tajne klavzule«, dejstva pa jasno govore o »višjih ozirih«, ki jih ima avstrijska vlada do Italijanov na škodo večine slovanskega prebivalstva v primorskih deželah.

Gospod min. predsednik pa je nadalje trdil, da vlada in njeni organi z isto blagohotnostjo skrbijo za slovansko, kakor za italijansko prebivalstvo v Primorju. Odklonil je očitania, češ, da interpellantje niso navedli dokazov in da vlada nima povoda za preiskave.

Kaj pa naj poslanci še store, ako so že v raznih interpelacijah navajali krivice, naštevati dejstva, a vlada le molči na interpelacije ali pa v odgovorih išče raznih izgovorov. In če vlada ni imela povoda, da bi preiskovala razmere v Primorju, zakaj pa je tri mesece čakala z odgovorom na interpelacijo?

Slovansko prebivalstvo ob Adriji sodi po dejstvih, da vlada podpira italijanske težnje in varuje skrbno italijansko posest, ki se širi od leta do leta na troške Slovanov. To kažejo tudi številke ljudskih štetij. L. 1851 so n. pr. v Istri našli okroglo 333.000 Hrvatov in Slovencev ter 185.000 Italijanov. L. 1890 pa so našli le 346.000 Slovanov in 294.000 Italijanov. V 40 letih so se torej po uradnih izkazih Slovani pomnožili za 13.000 duš, a Italijani za 109.000! In zadnje uradno ljudsko štetje l. 1900 kaže, da je enako Slovanov in Italijanov. Ako pojde tako naprej, v 100 letih uradna statistika ne bode poznala Slovanov v Primorju.

Vlada hoče dejstev, dokazov! Ali vlada res ne čita raznih interpelacij, v katerih jugoslovanski poslanci naštevajo razne krivice, ki označujejo neznosne razmere v Primorju?

Govornik našteva razne interpelacije glede istrskega dež. zbora in odbora, glede šolskih taks, državnih uradov itd. Vlada molči, in to je dokaz, da so pritožbe opravljene. Povsod le blažena italijanščina ali remščina, jezik večine prebivalstva ne najde mesta v c. kr. uradih. Celo v občinskih zastopih vlada podpira italijanski živelj. To dokazujejo občinski uradi v Pasji vasi, Čresu, Višnjanu, Pomjanu, Motovunu in Miljah.

Tukaj v zbornici sedita dr. Benati in dr. Bartoli, katerih volitvi še danes nista overovljeni. Zakaj? Italijanski poslanci sami bi morali zahtevati rešitev te stvari.

V Istri je 17.000 slovanskih otrok brez šol, dočim tudi 10 italijanskih otrok ni brez šole. Tržaški Slovenci že 20 let brez vspeha zahtevajo slovensko ljudsko šolo v mestu — brez vspeha; 180.000 kron, ki jih donajajo šol. takse, porabljajo v italijanske politične namene. V Brestu so zgradili šolo za 150 slovanskih otrok, a vlada ne dovoli, da bi tamonjšnji duhovnik poučeval v šoli, ker ni učitelja; 75% je kmečkega prebivalstva v

Istri, a nobene poljedelske šole. Vlada pač skrbi za italijanske zavode, a slovanskim je mačeha. Nemci so v Šklednju pri Trstu ustanovili nemško zasebno šolo, a ces. namestnik grof G. S. je obljubil državno podporo. In kaj dobé Slovenci in Hrvatje? Da smejo stati pred vratmi kot berači in k večjemu pobirati drobtine, ki tujcem padajo z mize.

Glej Lloyd in druga podjetja na jugu! Bil je nemški poslanec dr. Beer, ki je vladi priporočal narodno ravnopravnost na jugu. Bil je dr. Plener, ki je svoj čas izjavil, da so primorske dežele žrtev države.

In dr. pl. Körber še trdi, da je vlada nepristranska. Vlada naj posluša pritožbe od vseh strani, te pritožbe naj nepristransko preiskuje in presoja ter pravično izvršuje v zakonu zajamčeno narodno ravnopravnost, potem in le potem more biti mir in red v državi. (Živahno odobravanje.)

Dr. Kindermann in dr. Kramar sta govorila že med velikim nemirrom. Dr. Kramar je večinoma odgovarjal nemškemu predgovornikom, ki Čehom očitajo pohlepčnost in nenasitljivost. Povdarjal je osobito, da nemška ljudska stranka pod vodstvom dr. pl. Derschatte brez odškodnine ne podpira vlade. In te odškodnine morajo plačati v prvi vrsti Slovenci na Štajerskem in Koroskem. (Živahno odobravanje.)

Ob 1/5. uri je začel govoriti minister-ski predsednik dr. pl. Körber. Za vsako stranko in deželo je imel lepe besede in obljube, prošnje in opomine. Slovanskim poslancem je dalspričevalo, da marljivo zasledujejo vse vladne korake. Vlada je z isto ljubeznijo privezala na svoje srce Slovence, kakor Italijane, in vlada je v svojem dobrem in skrbnem srcu užaljena, ako se Slovenci čutijo »tlačane in hlapce« v državi. Vlada natančno zasleduje dogodke na Slovenskem ter jim posveča vso pozornost.

To je jako lepo in visoki vladi smo gotovo hvaležni za njeno pozornost, a bili bi vladi hvaležnejši, ko bi manj obljubovala, a več storila v smislu svojih obljub. Posebno bi ji bili hvaležni, ko bi njeni organi brez strasti in zavisti, brez ozirov na stranke nepristransko vršili svoje poše in dolžnosti v pravem avstrijskem duhu, a ne po zloglasnem načelu »divide et impera«, katero je državi povzročilo že toliko gorja in škode, mej narodi pa in strankami sovraštva in prepira.

Železnica Skofjaloka-Železniki.

Na interpelacijo poslancev dr. Šusteršiča in tovarišev v seji dne 30. januarja t. l. je odgovoril železniški minister v zadevi železniške zveze Skofjaloka-Železniki sledeče: Počasičam se odgovoriti visoki zbornici, da je dne 30. januarja, torej ravno isti dan, ko je bila vložena interpelacija, konsorcij v Železnikih, kateremu pripada tudi v interpelaciji imenovani veleposestnik Avgust Novak, vložil prošnjo za dovoljenje, da se prično tehnične predpriprave za lokalno železnico od postaje Skofjaloka državne železnice Trbiž-Ljubljana v Železnike. Proti tej dovolitvi ni nikakih pomislekov, če bo ugoden vspeh uvedenih predpreiskav. Z vprašanjem glede realiziranja tega železniškega projekta se bo pa moglo železniško ministerstvo pečati še le tedaj, ko se na podlagi projekta in troškovnika, ki ga bodo izdelali koncesionarji, pojasne tehniška in gospodarska vprašanja nameravane lokalne železnice in bo na podlagi konkretnih predlogov interesentov mogoče presoditi izvedbo projekta ter vprašanje glede financiranja. — Dotlej je pa naročeno organom železniškega ministerstva, da gredo predkoncesionarjem na zahtevo na roko s svetom in dejanjem pri izvedbi tehniških predstudies.

Shod slovanskih dijakov na graškem vseučilišču.

Sklicatelj predsednik »Triglavov« phil. Masten otvori shod in izjavi, da mu je namen protestirati proti pisavi nemških časopisov in manifestirati za slovensko univerzo v Ljubljani.

Predsednikom se voli iur. Vidovič, zapisnikarjem tehnik Kurent.

Iurist Sagadin poroča o dogodkih zadnjih dni, omenja nezaslišanih krivic, ki se gode slovanskim dijakom. Zgodovina slovanskega dijaštva je zgodovina mučeništva, zasmehovanja, mi smo tukaj pravi helotje.

Navadili smo se vse mirno prenašati, a potrpljenje mora tudi jenjati in zaklicati treba klevetničkom energičen »quousque tandem!« Časopisi so priobčevali zlasti o zadnjih dogodkih tendenciozno, naravnost lažnjiva poročila, očitali nam, da zlorabljamemo nemško gostoljubnost, priobčili so celo poziv na nemško graško prebivalstvo, naj vprizori sistematično gonjo proti slovanskim dijakom. To moramo že čutiti v gostilnah in kavarnah, kjer niti med seboj ne smemo obdejavati v materinskem jeziku. To ne zadeva samo Slovencev, ampak vse Slovanes ploh; Nemci ne delajo nobenega razločka, in zato je dolžnost nas vseh, da v krepki slovanski falangi nastopimo proti nemški oholosti.

Nato prečita sledečo resolucijo, ki se enoglasno sprejme:

Resolucija.

Povodom posvetovanja v zadevi ljubljanskega vseučilišča zbrano dijaštvo vseh slovanskih narodov Karl Francove univerze v Gradcu protestira soglasno na jodločnejše proti nečuvnim napadom in izživljanjem nemškonacionalnih graških dnevnikov nasproti vsemu slovanskemu dijaštvu radi nekega dijaškega spora, ker je očitno, da se namerava na ta način samo poostriiti že od nekdanj napeto razmerje med nemškim in slovanskim dijaštvom graškega vseučilišča do neznosnosti.

Zbrano slovansko dijaštvo protestira proti hujskajoči pisavi graškega »Tagblatt« in njegovi jasni tendenci, da se za vedno poruši do sedaj vladajoča sporazumnost med nemškim in slovanskim prebivalstvom graškega mesta in te tem bolj, ker sega vsled vednega hujskanja omenjenega lista napetost med nemškim in slovanskim prebivalstvom že tako daleč, da se slovanskim gostom kratkomalo zabranjuje v internacionalnih lokalih govoriti v medsebojnem obdejavu v slovanskem jeziku.

Zbrano slovansko dijaštvo izraža svoje začudenje in ogorčenje napram predbacivanju, da krši nemško gostoljubnost, ki jo baje uživa v tem, da sme obiskovati »nemško« graško vseučilišče. Nasprotno boče slovansko dijaštvo graškega vseučilišča vedno in vedno zahtevalo svoje pravice, da se ga smatra popolnoma enakopravnim na vseučilišču, ki se je ustanovilo in se vzdržuje z denarjem slovanskega prebivalstva avstrijske države in katero obiskovati je slovansko dijaštvo le prisiljeno, ker se mu vkljub vednim zahtevam odrekajo lastna vzgajališča na domačih tleh.

Phil. Masten načrta nato v glavnih potezah zgodovino slovanskega vseučilišča in povdarja, da nam ta najbolj dokazuje opravičenost naših zahtev, da se ustanovi v Ljubljani slovansko vseučilišče.

Predlaga sledeče resolucije:

I.

Z ozirom na to, da bodo državni poslanci o priliki proračunske razprave v drž. zboru zopet odločevali o velikih svotah odkazanih šolskim in sploh kulturnim namenom, in dozdaj slovanskemu narodu namenjen delež nikakor ni bil primeren niti njegovemu denarnemu niti krvnemu davku, dasiravno mu že članek XIX. osnovnega zakona jamči popolno enakopravnost z drugimi avstrijskimi narodi.

z ozirom na to, da:

nas le lastno vseučilišče reši iz tužnega položaja in neprijetnih razmer na graškem in dunajskem vseučilišču, ki postajajo od dne do dne neznosnejše vsled sistematičnega hujskanja nemško nacionalnih listov, ki rušijo dosedaj prijazno razmerje med slovanskim dijaštvom in meščanstvom,

z ozirom na to, da nočemo, akoravno slovesno in odločno protestujemo proti temu, da se nas Slovanes smatra na graškem vseučilišču kot trpljene goste, ker je to vseučilišče glasom ustanovne listine ustanovljeno za obe narodnosti notranje Avstrije, poslušati dalje takih očitaj,

opozarja slovansko dijaštvo visoko vlado vnovič na razloge, navedene v naši lanskim spomenici na vlado, opozarja visoko vlado na stotine peticij avtonomnih slovanskih oblasti in vnovič izraža svojo zahtevo, da se visoka vlada konečno vendar ozira na stoletno željo celega slovanskega naroda.

Nazvoče dijaštvo vseh slovanskih narodnosti se soglasno pridružuje tej opravičeni zahtevi Slovencev.

II.

Slovanski dijaki v Gradcu nujno apelujejo na vse Slovanes, posebno pa slovenske poslance, da iznova skupno zastavijo vse svoje moči in ves svoj upljev za ustanovitev slovanskega vseučilišča v Ljubljani.

III.

Slovanski dijaki v Gradcu apelirajo nujno na vse rodoljube, da prireajo širom domovine manifestacijske shode v prilog slovanskemu vseučilišču v Ljubljani. Sprejme se enoglasno.

Malorus visokošolec Koševič predlaga podobno resolucijo za češko vseučilišče v

Brnu in malorusko v Lvovu, Hrvat phil. Bujas pa drugo glede spopolnenja vseučilišča v Zagrebu in priznanja skušenj narejenih na zagrebškem vseučilišču v naši državni polovici.

Tudi te resolucije so bile enoglasno in z velikim navdušenjem sprejete.

Papež in prestolonaslednik Fran Ferdinand.

Pod vodstvom tržaškega škofa in mnogr. grofa Lippe »je predvčeraj sv. očetu poklonila deputacija Katol. šolskega društva za Avstrijo, ki je jubilaru poklonila slike prestolonaslednika Frana Ferdinanda. Na udanostno addresso je odgovoril sv. oče: »Nadvojvoda Fran Ferdinand je moj ljubljene in večjega veselja bi mi ne mogli napraviti, nego s to sliko. Ta mi bo v drag spomin, poročstvo nikdar uvelih otroških čutil cesarske hiše za cerkev in papeža. Zahvalite nadvojvodo, mojega ljubljence, naj odkrijeje in najiskreneje za neprecenljivo veselje, ki mi je je naklonil po katoliškem šolskem društvu. Sliko bom hranil v svoji delavnici.« Nato je papež ogovoril vsakega člana deputacije posebej.

„Politik“ o kranjski slovensko-liberalni-nemški zvezi.

Sredina številka praške »Politik« kratko a določno odgovarja na zadnji »Narodov« odgovor v zadevi sramotne zveze slovenskih liberalcev s kranjskimi Nemci. Iz tega odgovora praškega lista posnemljemo za danes naslednje misli: »Dokaz«, da je tudi na Češkem obstojala češko-nemška zveza proti češkim manjšinam se je »Narodu« popolno ponesrečil. Češke stranke se vežejo edino le s konservativnim veleposestvom, ki se pa ni nikdar vezalo z Nemci, stoji na načelu popolne enakopravnosti in v popolnem obsegu priznava češki politični program. Zveza čeških ljudskih zastopnikov s tem veleposestvom je torej popolno naravna. Slovanski naprednjaki v kranjskem deželnem zboru so se pa zvezali z »ustavovernim« veleposestvom, ki je ravno tako nemško nacionalno, kakor Wolf ali Schönerer, in ravno tako odločno negira enakopravnost in zagovarja nemški državni jezik, kakor najhujši nemški nacionalci. Take zveze v češkem deželnem zboru niso nikdar imeli. V kranjskem deželnem zboru bi Slovenci lahko tvorili večino brez veleposesta. — Zanimiv je tudi zadnji odstavek v navedenem odgovoru, kjer pove »Politik«, da so češki konservativni veleposestniki kot en mož glasovali za Celje, nemški zavezanci kranjskih liberalcev so pa glasovali proti. Tega pa »Narod« neče vedeti, ker mu tega ne dovoljuje strankarska zagrizenost.

Nagodbena razprava.

Prihodnji teden torej se prične, če gre vse po sreči, prvo branje nagodbenih predlog in carinskega tarifa, ki bo brezdvomno trajalo mnogo več časa, kakor pa prvo branje državnega proračuna. Tem povodom bodo namreč razni govorniki obširno razvijali svoje misli in nazore v nagodbenem vprašanju. To bi pa seveda še ne bilo najhujše, ker ravno radi tega se vrši glavna razprava. Tem bolj neparlamentarna pa je bila razprava o sestavi potrebnih odsekov, ki se je včeraj sredno končala. Sklenili so namreč, da se izvolita dva odseka po 48 članov, ki bota cele mesece na dolgo in široko pretresavala posamezne nagodbene predloge in postavke. Marsikomu se zdi to popolnoma odveč. Vsakdo namreč vé, da se na dogovorjeni nagodbi in načrtih, ki so z njo v zvezi, ne dá prav nič premeniti in da mora torej parlament nagodbo odobriti tako, kakoršna je, ali jo pa odkloniti. Za pogajanja med vlado in strankami glede »mitnine« pa po mnenju mnogih parlamentarcev tudi ni potreba dveh, pol stotine broječih odsekov, ker to lahko uravnajo voditelji posameznih strank. Seveda se pri nas nihče ne bo hotel ravnati po teh navodilih, ker bi menda parlament ne storil svoje dolžnosti, če že iz odsekov ne dobi ogromnih, na stroške davkoplačevalcev natisnenih del.

Položaj na Ogrskem.

V Budimpešti in raznih drugih večjih ogrskih mestih imajo te dni skoro vsak dan kako večjo ali manjšo demonstracijo, ki je v prvi vrsti naperjena proti vojni predlogi, potem pa tudi proti vladi sami. Vendar se pa opaža, da te prireditve nikjer tako ne izpadejo, kakor bi bilo pričakovati po pripravah. V največ slučajih prepečijo take načrte socialni demokratje, ki so v neki tajni službi Szellove vlade. To kaže pred vsem nastop soc. demokratov minulo nedeljo, ki so naravnost prepečili nastop opozicionalnih strank, še bolj pa potrjuje to prireditve, ki jo nameravajo za prihodnjo in poznejšo nedeljo. Prvi dan bo obhod, potem pa velik shod z naslednjim dnevnim redom: 1. Opozicija in vojna predloga, 2. »kutonosi«. V prvi točki hočejo po vladnem povelju udariti po nastopu opozicije, z drugo pa javnost

zvoditi na povsem drugo polje, s čimur bo seveda Szeliu posebno pa še Fejervaryju neizmerno ustrezno.

Na Pruskem in pri nas.

Razni nemški listi vedo poročati, da je pruski naučni minister Studt dne 26. februarja dopisal vsem provincialnim školskim zastopom in vladam okrožnic, v kateri pravi med drugim, da naj se povodom papeževga jubileja ugotovi prošnja za dovoljenje, da se povodom cerkvenih slovesnosti katoliška mladina oprosti rednega pouka. Te ugodnosti, pravi »Germania«, so se le malokje poslužili, ker so se cerkvene slovesnosti vršile večinoma povsod ob nedeljah. Kaže se pa, da so v protestantski Prusiji mnogo bolj katoliški nego pri nas, kajti naš naučni minister, kakor znano, ni izdal nobene podobne okrožnice.

Iz brzojavk.

Prvo branje nagodb se prične v zbornici po sedanjih dispozicijah prihodnjega torka, 17. t. m. — Zasedanje deželni zborov. Dunajska »Zeit« vé poročati, da vlada resno namerava sklicati deželne zbornice o velikonočnih počitnicah h kratkemu zasedanju. — Ministerske krize v Bolgariji ne bo. Nevarnost, da se pojavi kabinetna kriza, je glasom oficijelnih poročil odstranjena. V kabinetu ostane tudi vojni minister. — Rumunski ministerski predsednik Sturdza je obhajal včeraj sedemdesetletnico rojstva. Poleg kralja so mu čestitali vsi domači in mnogi tuji državniki. — Francoska rumena knjiga o Makedoniji. Francoska vlada je zbornici predložila zbirko poročil o dogodkih v Makedoniji od 23. jan. do 25. febr. letos. Zadnje poročilo poslanika Constansa pravi, da bo sultan sprejel avstro-ruske reforme.

V proslavo sv. očeta.

Slavnostna papeževa akademija mariborskih bogoslovcev v nedeljo dne 8. marca je vstopila v slobo. Pod spretnim vodstvom gosp. A. Jeharta (II. let) proizvajal je bogoslovski pevski zbor z veliko točnostjo sledeče krasne, a tudi težavne kompozicije: Foersterjevo »Slava Leonu«, Reinthalerev veličastni »90. psalm« s spremljevanjem glasovirja (gospod stolni organist Wagner) in harmonija (čast. gosp. F. Spindler, kaplan magdalenski); močno je donel Dieboldov »Tu es Petrus« in Mittmanov slavospev »Himna Leonu XIII.« Med posebnimi pevskimi točkami so nastopali trije govorniki; občudovanja vredni je bil posebno latinski govor č. gosp. presbitera V. Kropivškega. V umetno in prekrasno sestavljenem govoru je slavil v klasični latinščini Leona XIII. kot pokrovitelja znanosti. Vsi navzoči, zlasti pa premilostni knezoškof, ki so blagovolili s svojo navzočnostjo povečati to slavnost, izražali so mu laskava, pač zaslužena priznanja. Gospod A. Tkavc je Leona XIII. proslavljal kot socialnega papeža in gosp. A. Pinter kot zaščitnika bogoslovnih ved. Bil je to večer pravega, nekaljenega dušnega užitka. In za to se imamo v prvi vrsti zahvaliti skrbi pred. g. kanonika in bogoslovnega ravnatelja dr. M. L. Karja, neumorni vztrajnosti g. Jeharta, kakor sploh vsem pevcom; v zlasti naj povdarim prijaznega in nesebičnega sodelovanja č. gg. korvikarja Markoška, kaplana A. Kocbeka in Fr. Spindlerja in osmošolca ter gojenca dijaškega semenišča g. M. Rautera. Slavnost so zaključili premilostljivi knez in škof z vznesenim in spodbudnim govorom ter podelili vsem navzočim slovesno svoj blagoslov. — Kako lep je bil ta večer, kaže pač najbolj iskrena želja premilostljivega, da se naj ta slavnost popiše ter z govori vred izda v posebni knjižici za spomin, češ, »ako ni drugače, pa na moje stroške«.

Papeževa slavnost na Bizeljskem. To je bila pač prava manifestacija vernega ter svetemu očetu udanega prebivalstva v proslavo svetemu očetu. Na predvečer petindvajsetletnice 2. marca se je v župni cerkvi, kakor po vseh pesterih družnicah zvonilo pol ure po naročilu v letošnjem pastirskem listu milostljivega našega lavantinskega kneza in škofa Mihaela. Ko pa je po tem zvonjenju se vedna luč odzvonila in se je pričelo ubrano trjandčenje zvonov, zažarelo je po naših veselih vinorodnih gričih več kakor 500 velikanskih kresov, kateri so javili, da kakor častimo sejalca svete vere v domačem jeziku sv. slovanska apostola Cirila in Metoda, da tako tudi častimo svetega očeta Leona XIII., papeža jubilarja, ki se trudijo, da bi tudi združili s sveto katoliško cerkev razkolne Slovane. Odmev mogočnega gromenja možnarjev, ki so mnogoštevilno pokali iz raznih naših prijetnih gričev, je naznanjal veselje vseh faranov, da so doživeli tako redko slavnost papeževga petindvajsetletnega jubileja. Čast vernim Bizeljsčanom!

— Drugi dan 3. marca kot spomin kronanja svetega očeta pa je ravno tako ubrano trjandčenje in pokanje topičev na vse zgodaj budilo pobožne vernike k tej prereditki svečanosti. Ob 8 uri jutraj je bila pridiga, slovesna sveta maša, katere se je udeležila vsa šolska mladež, gospod župan, načelnik in udje krajnega šolskega sveta šol na Bizeljskem in v Orešju in natlačeno polna cerkev vernega ljudstva. Milo petje marljivih pevki in pevcev, ki so še pomogočnem »Te Deum« konečno zapeli papežovo himno, je krasilo vso slavnost. Hvala in čast njim! Slava Leonu XIII. — tretjemu jubilarju!

Iz Kamne gorice. Konec petindvajsetletnice papeževga jubileja smo pri nas kar najbolj slovesno obhajali. V soboto zvečer so farani razsvetlili svoje hiše, zlasti domača vas je bila vsa razsvetljena in v zastavah. V nedeljo 8. t. m. ob 1/10. uri so se zbrala pred županovo hišo društva: vse štiri Marijine družbe z zastavo, delavsko bralno društvo, požarna bramba in srenjski odbor z g. županom pl. Kappus-em na čelu. V slovesnem sprevedu mej pritrkavanjem zvonov so šla društva v cerkev. Slovesno duh. opravilo, katerega se je skupno udeležila tudi šolska mladina, je imel domači župnik. Pri maši je lepo pel domači moški pevski zbor pod vodstvom neutrudnega pevovodja in organista Antona Kapusa.

Iz Kropce. Slovesno smo končali proslavo 25-letnice sv. očeta Leona XIII. V soboto 7. marca zvečer ob 7. uri je bilo slovesno zvonjenje in krasna razsvetljava trga Kropce. Nekateri hiše so razobesile balončke različne barvane, in druge tudi transparente. Čarobno lepo je videti v noči med temnimi gorami ležečo, pa razsvetljeno Kropco. V nedeljo so se društva udeležila slovesne sv. maše. Ob 4. popoldne so bile deklamacije in govori v prostornih kat. del. društva v hiši gospe vdove Klinerjeve. Prav izvrstno so deklamovale dekleta Marijine družbe. Govoril je prav lepo proslavni govor mladeneč Marijine družbe Fran. Dermota. Mejočke je izpolnilo slavopetje našega zbora na sv. očeta. Konečno je govoril č. g. župnik in sklenil s »Slavskimi« na sv. očeta svoj govor. Ljudstvo je bilo presenečeno veselo ter ponavljalo »Živijo in Slava« klice neštevilokrat. Tako se je slavnost in tudi proslava končala v popolno zadovoljstvo vernega ljudstva.

Iz Železnikov. Kakor drugod, skušali smo tudi pri nas proslaviti jubilej sv. Očeta po svojih močeh. V soboto zvečer razsvetlilo je ljudstvo svoje hiše in ogromno število starih in mladih pomikalo se je po trgu navdušeno pevajoč papežovo himno. Javno moramo pohvaliti prebivalstvo v Železnikih, da ima za take prireditve veliko veselja in navdušenosti. Drugi dan ob 10. uri bila je slovesna sv. maša, katere se je udeležilo z mnogoštevilnim ljudstvom tudi gasilno in bralno društvo. Gosp. načelniku gasilnega društva izrekamo svojo zahvalo, da se je s svojim moštvom udeležil papežev slovesnosti. Zvečer je priredilo bralno društvo slavnostni večer z deklamacijo, govorom, petjem in igro. Mladi igralci pokazali so nenavadno veselje in vstrajnost pri izkušnjah in zato so tudi na večer izvrstno izvršili svojo nalogo. Naj bi vstrajali na tem poštenem potu iz obraževanja, potem bodo izvršili lahko še kaj težjega. Zahvaljujemo tudi našega dobrega g. nadučitelja Levičnika za prijazno sodelovanje pri tem večeru.

Iz Žumberka. 25 letnico papeževanja Leona XIII. smo tu prav slovesno praznovali. Slavnostne sv. maše se je udeležil naš občinski zastop z g. županom na čelu. Zvečer sta bila trg in župna cerkev krasno razsvetljena. Kljub neugodnemu vremenu sta gorela v proslavo »Luči na nebu« dva kresova. Enega je priredil naš vrli g. župan, drugega pa naše »Slov. katol. izobraževalno društvo«.

V Vipavi se je slovesnost tudi vršila prav slovesno. Že v soboto vpredvečer je bil ves trg krasno razsvetljen, tudi najubožnejša hišica je dala svojo lučico na okno. Vrlo, prenovljeno pevsko društvo pa je zapelo s cerkvenimi pevci vred pred duh. hišo papežovo himno, potem pa korakalo po vsem trgu pevaje lepe slov. pesmi. Na Lipisu pa je gorel lep kres ter z žarečim plamenom svedočil svetu, da tudi srca Vipavcev žare ljubezni do očeta krščanstva. V nedeljo je bila slovesna sveta maša z izborna pridigo o sv. očetu, katerega nam Bog ohrani še več let!

Papeška slavnost v Petrovčah. Tudi v Petrovčah na Štajerskem niso hoteli zaostati za drugimi kraji glede proslave jubileja sv. očeta. Iz obširnega poročila, ki je radi prostora žal ne moremo objaviti v celoti, posnamemo nastopno: V vedni spomin na izredni jubilej so papežu in cerkvi udani verniki oskrbeli za božjepotno cerkev Matere božje prekrasen kelih s 6 email podobami in napisom »In memoriam Pontificii Iubilaei Leonis XIII. fideles Papam venerantes et amantes«, krasno delo

pasarskega mojstra g. Iv. Kregarja v Ljubljani, ki se je prvič rabil dne 3. marca. — Na predvečer slavnosti je bila vsa vas Petrovča krasno razsvetljena, na dan slavnosti vsa v zastavi h. Slovesne službe božje se je udeležil mej drugimi korporativno občinski odbor. Slavnostni govornik je v navdušenih besedah opisoval blagoslovljeno delovanje papeža jubilarja ter bodril vernike k zvestobi do cerkve in papeštva. Po cerkvenem onarilu je odposlal občinski odbor v Rim brzojavko, ki se glasi v slovenskem prevodu: »Najsvetejši oče! Ljudstvo občine Petrovče, zbrano k slovesnemu praznovanju papeževga jubileja Vaše Svetosti, zahvaljuje Boga za milost, da vlada Vaša Svetost že 25 let vernike, in prosi Boga kar najpriporočneje, da blagovoli nad vse dragocenemu življenju Vaše Svetosti dodati še mnogo let v veselje celega sveta.« Navdušenost vernega in za vse dobro tako vnetega prebivalstva pa je priklopila do vrhunca, ko je došel od eminence kardinala Rampolle naslednji odgovor: »Sv. Oče so najradostnejše sprejeli vašo željo in želje te občine, katero najljubezniveje blagoslovljajo.« S tem je obilno poplačan trud ki ga je imelo prebivalstvo s pripravami za izredno lepo vstopo slavnost.

Liberalna resnicoljubnost.

Žiri, 17. svečana.

Nismo sicer imeli namena, spravljati v širšo javnost zadnje občinske volitve in spletke, katere so tedaj uprizorili naši liberalci. Ker pa je »Slov. Narod« že večkrat obsul našo stranko in vse, kar slepo ne hodi za dr. Tavčarjem, smo prisiljeni, resnici na ljubo nekoliko odgovoriti.

»Slov. Narod« piše v št. 27.: »Ni tako slabega sredstva, da bi našim klerikalcem ne prišlo prav v njih agitacijske namene.« No, vidite, to je vse po našem receptu, kakor ste sami delali, to vse nam podtikate. Ze pred več meseci, ko se mi še zmanili nismo za volitve, ste že lazili okoli naših, posebno okoli takih, ki imajo kakšno delo pri cesti, da ni imel nobeden miru pred vami. Posebno pa zadnji čas ste šli z obljubami in grožnjami od hiše do hiše. Se celo gospod Polanšek je čutil potrebo, da se je vzdignil z dvema pomožnima v Javorjev dol, misleč si morda: Zakaj bi bil jaz vedno le kandidat, izvoljen pa nikoli. Sam moram iti, da naprosim potrebno število glasov. — Ali je lepo, da ste ponujali našim volivcem po 50 kron, kakor je to storil vaš patrijot, misleč, da boste cenili njegove zasluge ter ga volili v tretjem razredu. Se li ne spominjate, s kakšno silo ste vlačili volivce na volišče. Kar ni moglo doseči 17 najuglednejših vaših mož, to je storil g. Potočnik v zadnjem hipu, zagrabitvi volivca in »bomf« na voz, da ne zamudi volitve!

Ne bi bili korenito pogoreli, temveč sijajno bi bili zmagali, da niste vi uprizorili takih zvijač z volivnim imenikom. Res ste s tem pokazali, da ste »ponižni slugi liberalne misli«. Morala bi vas rudečica obliki, ko bi vas kdo opomnil na to; nasprotno se pa še sami bahate, kakor da bi bili storili najbolj junaško delo. Sam se je izrazil vaš pristaš, rekoč: »En dan smo imeli delo, da smo volivni imenik napravili, prvotnega, kateri je bil pa davkoplačevalec na upogled razporežen, smo pa vrgli v stran.«

Pač smo radovedni, kaj bode ta rekla sl. c. kr. okrajno glavarstvo in visoka c. kr. deželna vlada, je-li bo še dalje tako pustila, da se bije v obraz zakonom.

Kar se tiče prvega razreda, vam moramo pa povedati, da ste vi sami skušali uloviti tistega, ki ga vi imenujete bedakoviča, pa le zato, ker ne hodi za vami. Kar pišete radi Evine hčere, je pa le to res, da ste jo imeli le vi pripravljeno, da ga je med volitvijo nagovarjala, naj bi šel z njo v zgor njo sobo.

Tako vidite, da sploh vsako zvijačo, ki jo sami napravite, nam podtikate. Da je pa, kakor vi pravite, »dolgoteti junak« na vaše volivce streljal, ste se pa imenitno urezali. To pri nas niso volivci, temveč surovi mladiči, katerim bi bolj pristojal čuzelj, kakor politika!

Sodna obravnava je pa tudi pokazala, da je imel povod svoje življenje braniti pred vernim učencem liberalnega voditelja, kateri jim je še pred kratkim slavo pel!

Kakor je pa navada pri naših liberalcih, da mora biti vsega kriv naš č. gosp. kapelan Lavrič, tako ga tudi sedaj v dveh dopisih »Sl. Narod« obira, misleč, da mu na ta način izpodkoplje ugled, kar se mu pa na ta način ne bode posrežilo. Kajti to vemo, da pri vas ne bode našel milosti nobeden duhovnik, katerega ne bode obsenčil žarek dr. Tavčarjeve milosti.

Le delajte, kar se vam ljubi, dan plačila vam ne odide. Saj imate vendar mnogo slučajeve pred očmi, da bi morali vedeti, da je resničen pregovor: »Bog ne plačuje vsake sobote«. Ni li vas sram, ko ga še takrat ne

pustite v miru, ko gre s sv. popotnico k bolnikom, da upijete nad njim ter mu še druge ovire na potu delate. Pa danes ne bomo govorili o tem, pač pa bode že prišel čas, ko se bode natančneje o tem govorilo. Takrat bode svet še le videl, kam je prišel liberalizem naše ljudstvo. Liberalni voditelji, le razširjajte »Sl. Narod« med ljudstvo, prej ali slej se bode nad vami maščevalo!

Ker vas zelo skrbi, kdo bode plačal, kar smo spili, to pa naj vam ne beli glave. Le prašajte po gostilnah, koliko smo dolžni, pa bode brez skrbi zaspali. Mar menite, da bi morali nas čakati krčmarji eno leto, kakor so morali vaši bakišiša iz Ljubljane. Kar se pa družih dolgov tiče, pa nikar ne mislite, da bode koga strašili, da mora takoj plačati, če z vami ne voli, kar ste delali pri zadnjih volitvah. Pač pa, ako bi se mi tega orožja poslužili, bi bilo dosti vaših občutno zadetih.

S tem, da pišete, da je neki klerikalec gostaško družino na cesti postavil, ste se pa tudi popolnoma sprli z resnico, kati tisti dan, ko se je izselil tisti uzor liberalca, dotičnega gospodarja še doma ni bilo. Selil se je pa popolnoma iz družih vzrokov.

Le pišite, le lagajte, to nas ne bo spravilo ob dobro voljo. Saj s tem še najbolj vidimo, koliko je verjeti liberalcem in »Sl. Narod«.

Da smo pa klerikalci res vsega krivi, kar sami naredite ali kar se sploh naredi, pokazal je »Sl. Narod« v št. 34, ker piše pod naslovom: »Maščevanje žirovskih katolikov«. Ne bomo tu navajali, kakšne laži so tu nagromadene, pač pa stvar na kratko omenili. Ena najslavnejših oseb g. Fric je dobil baje od dr. Tavčarja v priznanje posebnih zaslug mladega psa v dar. Tega psa je pa Fricov sin zelo ljubil. Vrgel ga je na tla, mu po glavi in životu skakal ter ga pri Val. Oblaku med vrata priprl ter ga s čevlji suval, dokler se ni utrudil. Ko pa čez par dni dobe psa v Sori, takrat pa liberalci po koncu. Tine je psa ubil, vse je šlo po koncu; g. župan, »Dovanka«, konjač, pa še jim ni bilo dovolj, tudi gospodje orožniki morajo priti. Hudodelstvo kliče na maščevanje! O kako pomilovalno je zrl Fric ubogo pasjo paro, ko sta jo dva moža vzdignila in nesla h »Katri«, kjer se je vršila raztelesa. Nato se je vršil pokop ob največji vdeležbi. Na željo g. Frica se ga tako zagrebli, da proti Zirem gleda. Menda mislijo, da bode pasja mrha lajala na klerikalne Zirovce.

Kako pomilovalno smo pa mi zrl na g. Frica, katerega je pustil, da bi bil oče lakoto trpel, ko bi se ga ne bili usmili dobri ljudje. Imel je pa v občinskem odboru sina Jožefa, kateri je skrbel, da je občina preživljala očeta.

Naj bode dovolj, čeravno se nam še sili marsikaj pod pero, da bi odkrili naše liberalce ter jih v pravi luči pokazali. Mi bi še tega ne bili storili, ko bi nas vedno ne napadali in silili, da se branimo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. marca.

Obč. volitve v Trzinu. Iz Trzina, 11. marca. Volitve so končane in sicer v čast in slavo zavednim Trzinčanom. Zmagali sicer nismo, ali prikazala se je jutranja zarja, iz katere se da sklepati, da bo gotovo tudi še v Trzinu sijalo solnce slovansko. Nemci so vedeli, da v tretjem razredu ni prostora zanje. Da bi pa zgago delali, vrgli so med staro gardo tri mlade sicer poštene moše, češ: te-le volite, so »čile« moči Stari, skušeni možje pa so naenkrat spoznali to nakano; sestavili so novo listo, vanjo privzeli dve »čili« moči, eno od Nemcev nasvetovano, in hajdi na volišče. Boj je bil hud, zmaga pa slavna. Izvoljeni so bili gg.: Deu Franc, strojar, (naš up) enoglasno Pollak Stanislaj, strojar, Rozman Matej, trgovec, in Ahač Franc, kosar, dobili so po 75 glasov, dočim so se nemški kandidati povzpeli do 50 glasov. Črno zagrinjalo vzmimo čez II. razred. Izvoljeni so s štirimi proti tremi glasovi gg. dr. Jagodič Mano, zdravnik, Rieger Simon, Lončar Matej, hoteljer in Theuerschuh Vinko, ključavničar. Trda je bila borba v I. razredu. Volivci steje ta razred 22, in sicer 9 Nemcev in 13 Slovencev. Nastopilo je 9 Nemcev in 9 Slovencev. Pri volitvi dobil je c. kr. poštni oskrbnik g. Zelenka Albert 11 glasov, drugi nemški in dva slovenska kandidata pa po 9 glasov. Odločil je žreb za Nemca Eggenberger Vincencija, lekarničar, Laha Bortolotti Luigi, knjigovodja in Slovenca Pollak Vilko, inženier. Zreb sicer nam ni bil mil, ali zadovoljni smemo biti, da smo vsaj toliko napredovali, da smo prišli v žreb in je

nam ta odločil dičnega Vilko. — Izostali so gg.: dr. Kladva Ivan, o. kr. sodnik, pl. vitez Andrioli Viktor, c. kr. davkar, in Kragl Josip, šolski ravnatelj. Učitelj gosp. Wider Karol študira v Gradcu, torej ni mogel priti in bi bilo tudi vsako pooblastilo neveljavno; stoji torej opravičen pred narodom. Ljudstvo je zadovoljno z uspehom v III. in naporom v I. razredu ter upa za gotovo, da dva tržiška izvoljenca v II. razredu vsaj k temu ne bota pripomogla, da bi Nemci kdaj nezasluzne Nemce volili častnimi občani. Veselega obraza so se ljudje srečavali in še pozno v noč so se slisale iz gostiln slovenske popevke. Ponoči pa so hodili zli duhovi okoli in hude sanje so mučile marsikoga. Najhujše se je godilo »iudeksu«. Mislite si: nad strankami je visel na vrvi med nebom in zemljo, dokler ga ni rešil duh Frjancičev, ga objel v svoje naročje ter vesel in rahlo položil v mehko posteljo. Po šoli je tudi strašilo; slisalo se je zdihovalje: za šolo živim, za šolo živim, nič volit, nič volit. Najbolj sladko je pa gotovo spal g. Miklitsch, učitelj in po rodu Kočevar. Glejte! sama ekscelenca ga je volila namestnikom. Sanjalo se mu je, da se je apotekar po zmoti in v naglici zastrupil in umrl in da je zdaj on kot namestnik poklican soditi tržiške razmere. Obležo se v čisto novo salonsko obleko, visoko dvigne za prapor »beiszange« ter koraka moško proti sednici pojoč: hoch! mi amo mi, Kočevarji! Nekdo pa, ki ima posebno veliko z denarjem opraviti, se pa skrivaj smeje: preklet! volitev je pa res fest.

Umeščen sta bila danes č. g. Avguština Sinkovec na župnijo Skofjo Loko in č. gosp. Ivan Strukelj na župnijo Zgornji Tuhinj.

Osebnost. Č. g. J. Zabukovec, dosedaj župnik v Zgornjem Tuhinju, gre za župnega upravitelja na Jesenice.

Pogreb matere dr. Krekove. Včeraj dopoldne je bil v Selcih pogreb Marije Krek, matere dr. Kreka. Pogreb se je vršil nad vse slovesno. Ob 9. uri je g. kanonik Sušnik v spremstvu mnogo gg. duhovnikov blagoslovil pri hiši truplo in pevec so zapeli žalostinko »Nad zvezdami«. Nato se je jel pomikati sprevod v cerkev. Na čelu spreveda so korakali šolarji z zastavo, za šolarji »Marijina družba« z zastavo, »Gospodarska zadruga« z vencem in zastopniki in zastopnice »Slov. kršč. socialne zveze« z zastavo. Pred cerkvijo so naredili člani »Gosp. zadruge« in »Slov. kršč. soc. zveze« špalir. Na to je daroval mej molitvami duhovnikov g. dr. Krek sv. mašo. Po tej maši je daroval slovesno zadušnico g. kanonik Sušnik. Po sv. maši so se opravile še navadne molitve pri krsti, na kar se je jel pomikati sprevod v istem redu na pokopališče, kjer so truplo položili v grob. Naj počiva v miru ona dobra in plemenita mati, ki je slovenskemu narodu dala našega dr. Kreka!

»Narod« izrablja Mavričevo smrt. Od ljudi, ki sede v »Narodovem« uredništvu, ni bilo pričakovati, da ne bi na grd način izrabljali nearečne smrti Ivana Mavriča. Malovrh se je tudi to pot postavil na stališče, da več ve, kakor drugi. Tako pripoveduje včeraj »inteligenci«: »Samomori med duhovniki so nekaj navadnega, a izvedo se malokdaj, ker cerkveni gospodje stvar vselej potlačijo in utaje« in da »blagoslovljene gospode« jezi, da Mavričevega samomora niso mogli prikriti. Uboga »inteligence«, ki mora to požreti in še plačati papir, na katerega namaže Malovrh toliko neumnosti. V isti sapi se Malovrh ogorča, da »so šenklaški gospodje proglasili Mavriča za norca«, in ob enem pravi, da šenklaški gospodje razširjajo s posredovanjem gotovih žensk vest, da je bil Mavrič napaden in ustreljen. Kolikor mi vemo, po Ljubljani take govorice niso krožile in so to Ljubljančani najprej čitali v »Narodu«. A to še ni vse. Malovrh ve še vse druge stvari, zato igra celo psihiatra in pravi, »da je popolnoma izmišljeno, da bi se bil Mavriču omračil duh«. Na to Malovrhovo zdravniško spridevalo odgovorjamo čisto mirno. Včeraj ob 11. uri dopoldne se je vršila obdukcija Mavričevega trupla. Izvršila sta jo gg. dr. Demeter Bleiweis in dr. Illner. Njuno spridevalo se glasi, da je imel Mavrič

»kronično vnetico prane mreže, katere je povzročila priraščanje celih desnih pljuč in je motila ves krvni obtok. Vse nadaljnje izvide smatrati je kot posledico motenja krvnega obtoka. Ti izvidi pa so: Razširjenje levega srčnega prekata, spridenje srčnih mišičnatih sten, prekrvnost ledic in izredna prekrvnost možganov. Možganske opore bile so motne, kaljene, zavoji plitvi, brazde ozke in zalepljene, možganske votline pa zelo razširjene. Ti izvidi pričajo, da je bil pokojni Ivan Mavrič že dolgo časa bolan na pljučih in na srcu, izvidi na možganih pa jasno dokazujejo, da je bil v zadnjem času duševno nenormalen, in da je vsenjegovečine izza tega časa smatrati kot posledico duševnega obolenja«. Tako dobesedno! Ali bo inteligenca bolj vrjela Malovrhu, nego zdravnikom? Mavrič je bil pokopan danes jutraj. Včeraj zvečer se je zbralo na pokopališču mnogo ljudi, ki so mislili, da bo pogreb zvečer. Posebno široka usta so imeli socialni demokratje, ki niso storili niti koraka za cerkveni pogreb Železnikarjev in ki tudi niso preskrbeli, da bi bil Železnikar obduciran.

»Obsojena nuna prednica«. Pod tem naslovom poroča »Narod«, da je bila v Monakovem prednica nekega zavoda obsojena radi poskušnega zastrupljenja neke uslužbenke. Poročali smo, da predstojnica ni bila nikaka nuna, ampak, da je bila to svetna predstojnica svetnega od vlade ustanovljenega zavoda. To je bilo omenjeno tudi po vseh drugih celo liberalnih časopisih, »Narod« je pa stvar namenoma zavil, samo da bi blatil »nuno«.

— Napad. Valentin Grad, zidar v Dobrunjah, je bil včeraj v Dobrunjah napaden. Napadla sta ga Ivan Terka, posestnikov sin in Anton Pokavec, delavec v Vevčah. Eden izmed teh ga je udaril z motiko po glavi in ga znatno poškodoval. Poškodovanec je bil pripeljan v bolnico.

— Sneženi zameti. Valed sneženih zametov mej 7. in 9. t. m. je cesta mej Soča in Loškimi potokom prometu zaprta. Z odkidavanjem snega se je že pričelo.

— IX. mednarodni geološki kongres. V imenu pripravljalnega odbora za omenjeni kongres razpošiljata gg. rudniški nadsvetnik dr. E. Tietze in univ. profesor dr. K. Diener že drugo okrožnico. Ta obsega detajlovani program kongresa, ki se ima vršiti od 20. do 27. avgusta t. l. Temu posnamemo, da se bo razpravljalo o celi vrsti aktualnih vprašanj, kakor so: vprašanja, kako so nastali kristalniki, skrilavci, napredek geologije v orientu, problem o »krovnih grudah« in »brdih« itd. Med predavanji, diskusijami in med poročili znanstvenih komisij je uvrščena cela vrsta geoloških izletov v prezanimivo dunajsko okolico. S pomočjo bosanske vlade se bo nudila udeležnikom prilika, obiskati (preko Pešte) Bosno in Hercegovino. Nadaljevanje te ture bo ekakurija v Dalmacijo. Kar se naše ožje domovine tiče, naj pripomnimo, da obiščejo geologi pod vodstvom gospodov dr. G. Geyera, dr. F. Kosmeta in dr. F. Tellerja Karavanke in Juliške alpe v času od 31. avgusta do 9. septembra. — Kr. ogrski dež. geološki zavod vabi dalje s posebno okrožnico udeležnike kongresa, da obiščejo Pešto in njeno okolico ter dolenji tok Donave. — Članarina za vsakega udeleznika znaša 20 kron, vodnik stoji poslednje 10 kron. — Pojasnila daje tajništvo IV. mednarodnega geološkega kongresa: »Geologisches Institut der k. Universität, Wien« in iz prijaznosti tudi naš rojak gospod dr. Karol Hinterlechner, III/2, k. k. geološke Reichsanstalt, Rumörfskygasse 23.

— Zloglasnega zločinca prijeli so na Savi pri Litiji. Kmetje so ga zvezali z vrvmi. Prijeti je nevarni tat Anton Kokež iz kamniške okolice.

— Prijazen mož. Ivan Vontina, tesar v Krtini, občina Dob, je v pijanosti svojo ženo Terezijo Vendišo tako pretepel, da je težko poškodovana in so jo morali pripeljati v bolnico.

— Stavka krojačev. Stavkajoči krojaški pomočniki na Reki so sklenili, da ne opuste stavke in da stavko nadaljujejo. Stavka 300 moških in 1200 ženskih.

— Dve novi slovenski trgovini v Gorici. Koncem Raštelja je »Bazar«, kateri je otvoril gosp. Josip Medved, znan trgovec iz Novega mesta. Kupil je vso konkurno maso Zakrajškovo in zdaj razprodaja v tem »Bazarju« vse blago. —

Na vogalu Solske in Vedrijeve ulice sta otvorila novo trgovino manufakturnega blaga rojaka Hedžet & Koritnik.

— Pivovarna »bratje Reininghaus« se je preosnovala v akcijsko podjetje. Glavnica znaša 10 milijonov kron.

— Samomori. Obesil se je v nekem gozdu v Arzinu pri Vojniku kočar Sebast. Jezernik. — Inženir Maks Peinitz se je včeraj pri sv. Primožu poleg Celovca ustrelil. — Zastrupil se je na Reki lekarnar Matkovič. — V Gradcu se je ustrelil restavratorec Jožef Degginger.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj je imel občinski svet kratko sejo, v kateri je rešil točke, ki so ostale nerešene v predvčerajšnji seji. Po nujnem predlogu obč. svetnika Svetka se je dovolil užitek sirotam hranilnišnega asistenta Ev. Sušnika.

Glede nadaljnje zazidave Vodmata se je določilo, da smejo ob Martinovi cesti, Zaloški cesti, Holzaplovi, Bohoričevih, Cegnarjevih in Japeljevih ulicah zgraditi samo enonadstropne hiše v odprtem stavbinskem sistemu, v manjših ulicah pa tudi pritlične hiše.

Poročila o raznih šolskih potrebščinah so se odobrila, vendar je obč. svet z ozirom na to, da je šol. nadzornik g. Maier naročil neke zemljevide, izjavil, naj se v bodoče prej, predno se kaj naroča, prosi za pokritje obč. svet.

Ustanovi cesarja Franca Jožefa po 100 K za učence na obrtni šoli sta dobila France Jančar in Avg. Bohorčič.

Prostor za drsališče pod Tivoli se je za nadaljnjih 5 let oddal nemškemu drsalnemu društvu. Ob enem se je določilo, da mora to društvo vsa naznanila, tudi otvoritev drsališča, javljati tudi v slovenskem jeziku, sicer se pogodba takoj odpove.

Obč. svetnik Predovič je na to nujno predlagal, naj se na sejmišču za živino napravi kar pet stranišč. Podrobno te stvari ni utemeljeval, češ da je to »samo ob sebi umljivo«. Podžupan ni bil teh misli in je bil mnenja, da bi zadoščalo dvoje stranišč. Predlagal je, naj se zadeva odstopi magistratu, ki naj potem o njej poroča. Ta predlog je obč. svet. sprejel.

Končno je podžupan predlagal, naj se magistrat obrne z utemeljeno prošnjo na ministerstvo notranjih zadev, da se dovoli direktno uvažanje prašičev iz okuženih krajev v klavnico in naj se magistrat glede prekladišča obrne do drugih mest, kako so se take razprave drugod obnesle. Obč. svetnik Predovič je imet zopet strokovnjaški govor o prešičih ter je dejal, da se cena prašičev v zaprtih ali odprtih krajih skoro nič ne razlikuje in da je veliko pomanjkanje tega blaga. Obč. svetnik Velkavrh je bil mnenja, naj se dovoli uvažanje zaklanih prašičev v mesto. Predovič: »Kako, če pa prašičev ni. To bi bilo samo po zimi mogoče«. Z ozirom na tozadevno debato v predzadnji seji obč. sveta mej. g. Kozakom in Predovičem je včeraj obč. svetnik Predovič dejal, »da Kozak o tem sploh nič ne razume«. Župan je Predoviča poklical k redu, češ, da je rekel, da Kozak nič ne razume. Predovič kriči na ves glas: »O tej zadevi, prosim, nič«. Župan: »O vsakem obč. svetniku se mora domnevati, da govori iz prepričanja, da kaj ve.«

S tem je g. župan zaključil sejo.

K samomoru majorja Bastaja. Pogreb majorja Bastaja se je vršil danes dopoldne. Bastaja, ki je bil grško iztočne vere, je bil na svojo željo pokopan na protestantskem pokopališču. Čuje se, da je major Bastaja izvršil samomor, ker bi se bil moral podvreči zopetni operaciji svoje roke, drugi pa trdijo, da se je usmrtil radi neke žalitve. Zanimiva je njegova oporoka. Gostilničarju, pri katerem je navadno večerjal v Šiški, je zapustil 2000 kron, polkovniku 27. pešpolka, ki bo uredil pogreb, je zapustil 2000 kron. Glavni dedič je njegova sestra v Zagrebu.

Ponesrečeni paznik. Melhijor Mrežar, 63 let star, vpokoj. železniški paznik v Suhadolu obč. Loka pri Zidanem mostu je padel po stopnicah in si zlomil levo nogo. Pripeljali so ga v bolnico.

Vojlaški nabor. Na današnjem vojaškem naboru je bilo v vojske potrjenih 46 fantov. Na nabor jih je došlo 126.

Ni se vjel. Purana ukradel je 10. t. m. neki deček Ivani Pešlin v Usnjarskih ulicah št. 1. Ukradenega purana je prinesel deček k gospej Čudnovi v Cigaletovi ulici in dejal, da mu je purana izročila mati, da ga proda. Gospa Čudnova je purana pridržala in velela dečku, naj pride z materjo po denar. Deček je bil s tem zadovoljen in je odšel. Čez nekaj časa prišel je deček nazaj in pripeljal seboj Heleno Krašovic, stanujočo na Starem trgu št. 24, češ, da je njegova mati. Gospej Čudnovi se je to sumljivo zdelo.

in poslala je po policaja. Komaj pa je deček slisal, da pride policaj, jo je hitro odkuril. Helena Krašovic je na to povedala, da je deček na ulici dal 1 krono za to, da je šla z njim in rekla, da je njegova mati.

Pobegla natakara. Ivana Cuk, natakara v Fantinijevi restavraciji, je odnesla seboj okoli 50 kron, katere je skupila dne 9. t. m.

Tatvine perutnine se nadaljujejo. Antoniji Ješe, gostilničarka na Dolenjski cesti številka 9. je bil z dvorišča ukraden petelin.

Iz bolnice. Franc Tomec, mizararski pomočnik v Vižmarjih, je včeraj zvečer v neki gostilni v Vižmarjih udaril s steklenico po mizi, da se je ista razletela in se je on na roki tako obrezal, da so ga sinoči pripeljali v bolnico.

Najdena ura. Delavec Leopold Porenta, stanujoč na Karolinski zemlji št. 7, je našel včeraj na frančiškanskem mostu srebrno uro.

Izgubljeno. Na Mestnem trgu je izgubila včeraj popoldne služkinja Helena Čilnšek, stanujoča Pred škofijo št. 15, denarnico, v kateri je bilo nad 10 kron denarja.

Zaprli so včeraj delavca B. Č. in J. Č. iz Gamelja, ker sta pred nabornim lokalom razgrajala.

Kostanje obsekal. Za deželno bolnico je danes ponoči nekdo obsekal 10 kostanjev. Po udarcih se pozna, da je to storjeno z vojaško sabljo.

Prememba posestva. Hišo g. Wencla v streliških ulicah št. 4 je kupil trgovinski sotrudnik g. Dacar za 18 000 gld.

Pes jo je napadel. Včeraj popoldne so se stegli in zgizli v Lattermanovem drevedu psi. Služkinja Marija Avgustin, stanujoča v Šelenburgovih ulicah št. 6 je hotela pes razdvojiti in jih z rokama tepla, pri tem pa jo je popadel jeden pes za levo roko in je skoraj pregriznil sredinec. Policijski zdravnik dr. Illner je služkinji obvezal roko in prst. Pes, ki je Marijo Avgustinovo popadel, bode moral živinozdravnik preiskati, če ni b lan.

Izpred sodišča.

Župnika je hotel zastrupiti. Poročali smo o žalostnem dejanju propadlega duhovnika malteškega reda, 30-letnega Tomaža Maška, rojenega Čeha, ki je svojemu župniku Strnadu v Pulstu na Koroskem ukradel hranilnišno knjižico češke hranilnice v Pragi za 3842 K in denar vzdignil. Župnik je nakrat sklenil odpotovati v Prago. Mašek, ki je sedaj vedel, kaj ga čaka, je najprej župniku zastrupil juho, katere pa župnik ni hotel jesti. Drugo jutro je Mašek, ki je fotograf, zastrupil župniku mašno vino. Župnik je čutil zoper duh, zato je vzel samo kapljico v usta, a še isto spustil takoj nazaj v posodo. Kmalu se je župnik Strnad nezavesten zgrudil. Zavedel se je šele po preteku ene ure. Ako bi župnik vino izpil, ostal bi na mestu mrtev. Ko je Mašek čul o nezgodi župnikovi, je prišel v cerkev, zagrabil kelih in izlil vino ven ter kelih obrisal. Rutico od kelih pa je zamašil skrivoma v kanal, kjer so jo pozneje našli. Mašek je bil celo tako brezvesten, da je župniku podelil poslednje sv. olje. Župniku se je skoro vzdignilo in zdravniki so konstatirali zastrupljenje. Tako obtožnica. Včeraj se je pričela obravnava pred celovškimi porotniki. Mašek je prišel pred sodišče v opravi malteškega reda ter se obnaša jako predrzno in vse taji. Denar, pravi Mašek, je vzdignil po naročilu neke tretje osebe, katere noče imenovati. — Tudi glede zastrupljenja namigava obtožene, da je to izvršil kak drug domačih. Priče ne izpovedujejo ugodno za Maška. Neki kaznjene, ki je bil z Maškom skupaj v preiskovalnem zaporu, pravi, da mu je Mašek dejal, da več nego 8 do 10 let ne more dobiti, ker mu ne morejo nič dokazati, in potem ko pride zopet na svobodo, bode še vedno v najlepši moški dobi. Mašek tudi to taji. Omenjamo še, da je bil Mašek od cerkvene oblasti opetovano kaznovan.

Iz Celovca smo dobili danes naslednjo brzojavko: Naval pri obravnavi zoper Maška silen. Obtoženi taji. Zasljušujejo se priče. Obravnava bo trajala do poznega večera. Navzočih mnogo tujih reporterjev.

Na smrt obsojen je bil včeraj pred mariborskimi porotniki zidar Ignacij Paško, ki je v ptujski okolici ustrelil svojo bivšo ljubimko Barbaro Bezjak, ker je mej tem, ko je on radi silovitosti sedel v ječi, omožila se s posestnikom Kolarčem.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Zenski sekundarij. Sekundarijem v lvovski bolnici je imenovana gospa dr. Zofija Maroczewska. — Poneveril je v Gradcu blagajnik socialnodemokratskega društva steklarskih delavcev Ferd. Hofer 600 kron. — Vezu v nadaljuje bljuvanje. Prizor na vulkanu je veličasten. Čuje se podzemsko bobnenje. — Stavka vseučiliščnikov. Na visokih šolah na španskem stavkajo vsi dijaki medicinci, ker je bil učni načrt preoblik. Profesorji se bodo pridružili stavkajočim. — Obesila se je

v Monakovem prednica svetnega zavoda, pl. Heusler, ki je bila obsojena na več letječe, ker je hotela neko svojo uslužbenko zastrupiti. — Podzemeljsko železnico bodo napravili mej Brusljem in Antwerpenom. Stroški so proračunjeni na 65 milijonov frankov.

Izgubljen Angličanka v Moskvi. Iz Petrograda se poroča: Arhimandrit moskovskega Danilovega samostana dementira vest, da se nahaja Roza Whalley, katero že daj časa pogrešajo, v imenovanem samostanu. Tudi stariši njeni izjavljajo, da se njih hčerka še ni našla.

Rusi in Perzijci. »Swet« poroča, da se namerava ustanoviti veliko rusko-perzijsko banko v Petrogradu s filialkami v Moskvi, Tiflisu, Baku, Tebrisu in Teheranu. Lep dokaz ruske podjetnosti.

Društva.

(Vabilo na slavnost) v proslavo petindvajsetletnice vladanja Nj. svetosti papeža Leona XIII. s sodelovanjem vseh društev v žirih. Vpored: 1. V soboto, 14. sušca, ob 8. uri zvečer: a) Bakljada in serenada. b) Razsvetljava vasi. c) Mirozov. 2. V nedeljo, dne 15. sušca, bode v prostorih gospodične Kat. Kopšče: a) Slavnostni govor. b) »G. Šeklein i. Walde«, igra na citre g. Petrič. c) A. Nedved: »Pozdravljam te, gorenska stran«, moški zbor. d) »Sveta Neža«, igra v dveh dejanjih. e) P. Hug. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. f) Anton Nedved: »Zastaveniška«, moški zbor. g) Jenko: »Pogovor z domom«, moški zbor. h) J. Šaroup: »Papeževa himna«, moški zbor. i) Med prosto zabavo tombola. Začetek točno ob 4 uri popoldne. Vstopnina: Sedež 1 K, stojšče 40 v. Čisti dohodek se obrne v dobrotno namene.

(Vabilo na Leonovo jubilejno slavnost) katero priredi »dekliska Marijina družba« v nedeljo, dne 15. sušca 1903 v prostorih gosp. Wakonigg-a v Šmartnem pri Litiji z nastopnim vporedom: 1. Slavnostni govor... Veleč. g. dekan Ant. Zlogar. 2. »Ave Marija« iz »Gorenskega slavčaka«, Anton Foerster. 3. Samostanska lilija, dvogovor, Silvin Sardenko. 4. »Pozdrav domovini«, Davorin Jenko. 5. »Vsaj še pet let!«, tridejanski slavnostni igrokaz s petjem, Silvin Sardenko. 6. Papeževa himna, Anton Foerster. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 40 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejemajo za »Cirila-Metodovo družbo«. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Društvo za varstvo živali) je preskrbelo lepo izdelane društvene znake, kateri se dobijo pri društvenem tajnistvu za ceno 2 kron.

(Slovensko katoliško akademsko društvo »Danica« na Dunaju) priredi v četrtek dne 12. sušca VI. redni občni zbor s sledečim vporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva »Zarja«. 3. Poročilo odbora. 4. Sprejem novih udov. 5. Volitev revizorjev. 6. Slučajnosti.

(Hranilnica in posojilnica v Robu) za občini Rob in Turjak, ustanovljena leta 1899., je štela v minulem poslovnem letu 149 članov ter imela 198.270 K 08 v. prometa. Posojilnična aktivna znašajo 123.742.83 K, pasiva 123.091.05 K, čisti dobiček 651.78 kron. Hranilnih ulog s kapital, obresti je bilo 121.782.42 kron. posojil 60.462.71 K, naložen denar 47.541.30 kron. rezervni sklad 1010.63 K.

(Pevsko društvo »Kolo« v Trstu) vabi na koncert, katerega priredi v nedeljo, dne 15. marca 1903 v prostorih »Narodnega doma« v Barkovljah. Začetek ob 4. uri popoldne. Petje vodi društveni pevovodja g. A. Grbec. Med pevskimi točkami svira vojaški orkester pešp. 97 iz Trsta. Vstopnina na koncert 60 st. (30 nvč.), sedži I. vrste 60 st. (30 nvč.), II. vrste 40 st. (20 nvč.) K obilni udeležbi vabi odbor.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo dne 15. marca t. l. v dvorani »Narodnega doma« v Celju narodni igrokaz »Divji loveci«. Spisal F. S. Finžgar. Uglasbil A. Sachs. Pri predstavi sodeluje pomnožen orkester celjske narodne godbe. Blagajna se odpre ob 6. uri. Začetek točno ob 7. uri. Konec proti 10. uri. Vstopnina: Sedeži v parterju od prve do druge vrste 2 K, od tretje do sedme vrste 1 K 20 h, od osme do šestnajste vrste 80 h. Sedeži na balkonu 1 K. Stojšča 60 h; dijak, vojak do narednika in redni udje delavkega podpornega društva po 40 h. — Vstopnice ima v predprodaji trgovina Drag. Hribarja v Celju.

Darevi

Poslani našemu uredništvu.

Za škofove zavode: G. Anton Werbole, trgovec v Izlah, 20 K. — G. Anton Jaklič, c. in kr. vojaški župnik v Zadru mesto venca na grob nepozabnemu prijatelju č. g. dekanu M. Sitarju 20 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Lovro Hafner, organist na Breznici za mladeniški pevski zbor 3 K.

Za Jeranovo dilaško mizo: Dobrotnik iz Sant Vida 5 K. — G. Fr. Lavtžar, nadučitelj v Smartnem pod Smarno goro 2 K.

Bog plačaj!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 10. marca poslali prispevke p. n. gg. in društva: Uredništvo »Slovenec« 274.44 K, upravnništvo »Slov. Nar.« 67.26 K, posojilnica v Trbovljah 30 K, občina Vremski Britof 10 K, Mohorjani v Rogatu 3 K, župnik Ivan Sakser v Hotedranci 6 K, Mohorjani v Vidmu 5 K, tovarnar Fr. Kotnik v Verdu 20 K, posojilnica na Vrhniki 50 K, posojilnica v Gorjah 10 K, Mohorjani pri D. Mar. v Polju 17.52 K, ženska podružnica v Ribnici 36 K, podružnica v Žužemberku 40 K (po »Slov. Narodu«), dr. J. Pučko v Krškem dar v kazenski zadevi Dolinar Tomažin z Rake 5 K, volilo + dr. A. Vojske v Novem mestu 200 K. — Za družbene knjižnice je poslalo 105 odjemnikov znesek 360.60 K, med njimi: župnik A. Kesnar pri Sv. Mariji na Jezeru, župnik K. Jaklič na Prežganju, A. Mejač v Komendi, dekan Josip Čížek v Jarenini, profesor Josip Apih v Celovcu, župnik Ivan Narobe v Divači, kurat Ivan Cuderman v Begunjah in župnik Fr. Slavič pri Sv. Antonu na Poh. po 10 K; dekan Fr. Salamen v Rogatu 7 K; župnik Jos Sinko pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah in kurat J. Kurin v Medani po 6 K itd. — Za »Ormoške spomine« je poslalo 39 odjemnikov svoto 677.78 K, med njimi: stolni prost L. Herg v Mariboru in c. kr. dvorni svetnik dr. Fran Ploj na Dunaju po 10 K; kaplan A. Keček pri Sv. Rupertu v Slov. goricah 5 K; župnik P. Zdravec pri Sv. Lenartu ob Veliki Nedelji in dr. B. Ipavc v Gradcu po 4 K itd.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— Občeznato dajo Mautnerjeva napojena semena za krmsko repo najboljše pridelek. Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mauthnerjeva zelenjadna in cvetlična semena.

Telefonska in brzajna poročila.

Dunaj, 12. marca. Predsedstvo državne zbornice je določilo, da se pristop časnikarjem do kuloarjev poslancev prepove in da se napravi v dosedanji sprejemnici restavracija za poslance. S tem se otežkoči služba časnikarjev. Ta določba pa je tudi poniževalna za časnikarje, ker je izšla radi neke tatvine, ki se je zgodila v zgoraj omenjenih prostorih in bi se vsled te določbe utegnili misliti, da je izvršil tatvino kak časnikar. Časnikarski poročevalci so imeli danes shod. Poslali so deputacijo k predsedniku grofu Vetterju, ki je izjavil, da določba še ni v veljavi in da se bo za časnikarje preskrbelo ugodnejše prostoro. Časnikarji so sklenili, da v slučaju, ako se določba uveljavi, prično stavkati in ne bodo nič poročali o zasedanju državnega zbora. Danes so časnikarji pričeli z bojkotom parlamentarne restavracije.

Dunaj, 12. marca. Mladočeški klub je sklenil, da prvega branja nagodbene predloge, ki se vrši prihodnji torek, ne bode zaviral. »Politik« pravi, da je včerajšnji Kramarjev govor pričal, da so Mladočeši odnehali od obstrukcije.

Dunaj, 12. marca. Pododsek za sostavo novega poslovnega reda je končal svoje delo. Odobril je večinoma ves referat kolegija referentov, in zadeva pride morda že sredi prihodnjega tedna pred državni zbor. Predlog, da bi bila nemščina poslovni jezik drž. zbora, je padel.

Dunaj, 12. marca. (C. B.) Zbornica nadaljuje prvo branje državnega proračuna.

Dunaj, 12. marca. Čuje se, da vlada namerava mej velikonočnimi počitnicami državnega zbora, sklicati nekaj deželnih zborov.

Dunaj, 12. marca. Od 8 ure jutraj do 12. ure je bilo včeraj tu tako mračno, da so morale goreti luči. Neke vrste prašni dež je napolnil ozračje.

Gradec, 12. marca. Včerajšnji shod na univerzi sijajno obnesel. Navzoča vsa slovanska akademična društva polnoštevilno. Resolucija v zadevi ljubljanske univerze sprejeta z navdušenjem; protestiralo se so-

glasno proti izzivajoči pisavi graških dnevnikov napram Slovanom. — (Več v članku. Op. ur.)

Celovec, 12. marca. Vesti, da odstopi deželni predsednik koroški vitez Fraydenegg, se vzdržujejo.

Benetke, 12. marca. Avstrijski romarji so se dne 9. t. mes. poslovili v cerkvi sv. Petra v Rimu. Kanonik Kallan je opravil blagoslov in »Te Deum«. Ob pol 8. uri zvečer smo došli v Florenco. Nekateri so šli v Neapolj. Včeraj 11. t. m. smo se romarji ob 7. uri jutraj pripeljali v Benetke, kjer smo si ogledali nekaj zanimivosti. Ob pol 2. uri popoldne se je večina romarjev preko Pontebe vrnila v svoje kraje.

Listnica uredništva:

Gg. dopisnikom: Danes smo priobčili nekaj dopisov o prelepah slavnostih na čast jubileja svetega očeta. Danes smo dobili zopet celo skladišnico takih dopisov, kar pač kaže, kako navdušeno in veličastno je slovensko ljudstvo proslavljalo sv. očeta. Dopisi so slični drug drugemu, zato prav iskreno prosimo gospe dopisnike, naj blagohotno računajo z omejenim prostorom v »Slovencu« in nam poročajo o slavnostih čisto kratko v par stavkih na dopisnici, ali pa samo v slučaju, ako se ostale slavnosti kaj razlikujejo od danes opisanih. Opetovano prosimo gg. dopisnike, naj bodo tudi pri polemčnih dopisih kolikor mogoče kratki, ker sicer se nam nagomadi toliko gradiva, da ne moremo nikamor naprej. Prosimo hitrega in točnega poročanja o novih dogodkih, in opozarjamo na eno glavnih pravil: Piši le po eni strani!

Listnica upravnništva.

Dobrepolje: Inserirat došel, ko je bil list že vložjen. Kljub najboljši volji ga nam ni bilo mogoče postaviti v iserirni del. Opustite! Kdaj ga priobčimo?

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11 9 zveč.	737.6	1.7	sl. szah.	jasno	0.0
12 7 zjutr.	737.8	-3.5	sl. jug	megla	
2 popel.	736.3	8.2	sr. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 3.1° normale, 2.8°.

Dunajska borza

dne 12. marca.

Skupni državni dolg v notah	100.60
Skupni državni dolg v srebru	100.60
Avstrijska zlata renta 4%	121.30
Avstrijska krona renta 4%	101.15
Ogerska zlata renta 4%	121.25
Ogerska krona renta 4%	59.55
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gl.	15.89
Kreditne delnice, 180 gl.	685.75
London vista	240.32 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.15
20 mark	23.43
20 frankov (napoleonador)	19.11
Italijanski bankovci	95.45
C. kr. cekini	11.31

Zbirne cene

dne 12. marca 1903.

(Termin.)

Na dunajski borsi:

Za 60 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7.67 do 7.68
Rž za spomlad	7.4 „ 7.05
Oves za pomlad	6.36 „ 6.37

Na budimpeštanski borsi:

Pšenica za april	K 7.67 do 7.68
Pšenica za maj	7.52 „ 7.53
Pšenica za oktober	7.54 „ 7.55
Rž za april	6.78 „ 6.79
Oves za april	6.09 „ 6.11
Koruzna za maj (1903)	6.12 „ 6.15
Koruzna za julij	6.20 „ 6.21

(Efektiv.)

Dunajski trg

Pšenica banoška	K 8.15 do 8.75
južne železnice	7.65 „ 8.05
Rž	6.5 „ 7.20
Ječmen	6.40 „ 7.40
ob Tisi	6.40 „ 7.75
Koruzna ograka	6.60 „ 7
Cinkvant	7.10 „ 7.40
Oves srednji	6.50 „ 6.70
Fizol	7 „ 14

Dobiva se v vseh knjigotračnicah

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. * Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. 111 20-11

Prodá se še dobro ohranjeni

križev pot

po jako nizki ceni. — Podobe so velike z akviri in nadstavkom 125×67; brez okvira in nadstavka pa 67×52 cm.

Kaj več se izve pri cerkvenem predstojništvu v Rudniku. 276 4-3

Preden drugej

olja kupite, poskusite prej s po vsem svetu znano znamko:

The Russian-American Oil-Company Ltd.

To društvo pošilja:

olja za parne cilindre ob prekurjenem paru kakor tudi

olja za stroje in olja za vretena.

Naša olja so izredno nizke cene, ceneja kakor vsak drug fabrikat, ter pripoznana najboljša sedanega časa. Iz vsa Evrope so na razpolago pohvalna pisma prve vrste. 315 12-1

Zastopnik v Ljubljani:

Mihael Kastner.

Iz drevesnice

Jos. Lenarčič-a na Vrhniki

oddaja se za spomladno saditev sledeča

266 5-3 tvarina:

1. Visoko debelnato drevje najboljših preiskusenih vrst, jablane in hrške, v lepih, zdravih in krepkih komadih a K 0.60 do K 1.—
2. Pritlikavci najboljših zimskih hršek, namiznih jabolk in marelo, v obliki piramid in palmet z 1-3 etažami, z rodnim lesom a K 1.50 do 6.—
3. Srednje visoka debla od izvrstnih „ringlotov“ (Reine-Claude) a K 1.—
4. Lepotično drevje: lipe do 4 m visoke z velikanskim listjem, a K 2.—, temnorudeče listnate bukve 2-3 m visoke a K 4.—, Thuje, koje brez poškodbe prezimijo, v raznih vrstah 6 m do 5 m visoke a K 1.— do 5.—, Azerol-jablane a K 0.60, in razno lepotično grmičevje a K 0.60 do 1.—.

Za embalažo se računajo lastni stroški. Cene se razumejo za blago postavljeno na kolodvor na Vrhniki.

Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhniškega ali ameri-kanskega sistema, ta naj blagovoli pisati na naslov: A. Lumnik, Vrh-nika pri Ljubljani.

264 4

316 6-3 120 centov

dobrega sena je na prodaj.

Več se izve pri lastniku Jakobu Novaku na Jesenicah št. 8 (Gorenjsko).

299 3-2

Biša

4 štirimi sobami in pritliklami v sredi trga Mokronoga (poleg cerkve) z obsežnim vrtom in lepim gozdom, pripravna za vsako obrt, prodá se pod ugodnimi pogoji.

Pojasnita daje gosp. Peter Perič istotam.

Pozor!

Kdor želi dobre, pristne, fine slivovke ali tropinovca nad pol hektolitra kupiti naravnost od producenta, naj se obrne do posestnika Orehovca: gospoda Dragotin Fröhlicha, pošta Sv. Peter-Orehovac na Hrvaškem 233 8-4

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več ko 500 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga in godbine reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina Most št 234, Česko.

Največja
zaloga oblek
za
gospe in deklice,
gospode in dečke.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9,

svojim p. n. cenjenim odjemalcem uljudno naznanjata, da so

mične spomladanske novosti

➡ v velikej izberi v zalogi. ➡

Najpozornejša
postrežba,
najnižje cene,
solidno blago.

262 12-3

Št. 399/2
5

OKLIC.

1238 1-1

Na prošnjo priglasenih dedičev dovoljuje se

prestovoljna javna dražba

v zapuščino **Jere Rozman** iz Spodnjega Otoka štev. 23 spadajočega posestva vložne štev. 140 kat. občine Otok, obstoječega iz zidane hiše štev. 23, v kateri se je izvrševal gostilniški obrt, z gospodarskim poslojem, dveh njiv, treh travnikov in štirih gozdov. — S hišo vred prodaja se za gostilniški obrt namenjena priprava in pohištvo.

Posestvo se izkliča za 10000 K — in se ponudbe pod izključno ceno ne sprejmejo.

Prodajalci pridržijo si pravico, prodajo v osmih dneh odobriti.

Kupnina se ima položiti v sodne roke.

Pogoji dražbe ležijo tudosno v upogled.

Dražba se bode vršila

dné 9. aprila 1903 pričenši ob 9. uri dopoldne

na licu mesta v **Spodnjem Otoku št. 23.**

C. kr. okrajna sodnija v Radovljici odd. I.

dné 10. marca 1903.

Janez Jax in sin
v Ljubljani Dunajska cesta 17.

Styria kolesa

iz
tovarne za kolesa JAN. PUCH Co.

Novi modeli za 1903 so v naši prodajalnici že sedaj razstavljeni. Posamezne dele, popravila itd. oskrbimo urno in po ceni.

S spoštovanjem

Dürkopp-Diana

vse kolesa

prevzeli za Kranjsko v samorazprodajo tudi sloveča

Jemljemo si čast opomniti, da smo razun že 12 let priljubljenih

Na prodaj sta
2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 211 12-5

FR. TOMAN-u,

podobarju in poslatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Zahvala.

Veleč. gosp. duhovnikom, sl. cerkvenim predstojništvom in cenj. občinstvu za vsa prešla leto izročena dela, proseč novih naročil letošnje leto, izreka 273 4-2

z velespoštovanjem

Alojzij Fakin,
oblastveno potrjeni preskušalec in popravljalac strelovodov itd.

Glince pri Ljubljani, p. Vič.

115 3-3

Razpis.

Podpisani krajni šolski svet na Skaručini razpisuje s tem narok za oddajo

zgradbe nove ljudske šole na Skaručini

potom javne dražbe na dan **22. marca 1903 ob 2. uri popoldne** in sicer na podlagi načrtov in proračunov sledeča dela:

1. Zgradba šolskega poslopja v znesku K 14228.20
2. Šolska uprava v znesku „ 563.45

Skupaj . K 14791.65

Ponudnik se podvrže 5% kaveiji in znanim stavbenim pogojem. Proračuni in načrti so na razpolago pri krajnem šolskem svetu na Skaručini in sicer pri g. Matej Sršenu. Tu se tudi zvedo stavbeni pogoji.

Krajni šolski svet na Skaručini,

dné 6. marca 1903.

Matej Sršen, predsednik.

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila **Dunaj IX**, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K. 1/2, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri ter kah: **J. Jebečin Kham & Murnik, S. Kordin,** 22 30-19 **A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer F. Terdina.**

Priporočilo!

Umetni in trgovski vrtnar Alojzij Korsika
v Ljubljani

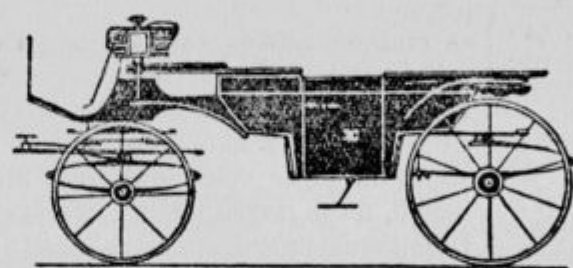
priporoča svojo bogato **semensko zalogo**, katere je edina na Kranjskem, strokovno urejena semenska trgovina, ter ima vsa **krmska, zelenjadna in ovčična semena**, prava in dobro kailna, za katero kakovost jamčim, nadalje imam mnogovrstne **ovčice v loncih**, sveže in suhe **palme**. Izdelujem tudi sveže in suhe **vence** in **šopke** z trakovi in napisi in vse sploh v mojo stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. — Ilustrovani cenik za 1. 1903 se dobi brezplačno.

Za obilno naročbo se priporoča

z odličnim spoštovanjem

240 10-6

Alojzij Korsika.

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. 125 8-6

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-32

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon štev. 57.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri krebzanjih, pri izkrebzanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krebzanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.
134 171